

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Центральноукраїнський державний університет
імені Володимира Винниченка

Кафедра права та правоохоронної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Професор
Центральноукраїнського державного
університету імені Володимира Винниченка

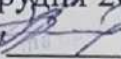
проф. Є.Ю. Соболю

ПРОГРАМА

державного кваліфікаційного екзамену
«Дисципліни циклу професійної підготовки»
за спеціальністю 262 Правоохоронна діяльність

за освітнім рівнем «магістр»
(освітньо-професійна програма)
денної та заочної форм навчання

Програму державного кваліфікаційного
екзамену розглянуто та ухвалено на засіданні
кафедри права та правоохоронної діяльності
протокол від 5 грудня 2023 р. №5
Завідувач кафедри Т.М. Мілова

Схвалено вченою радою факультету
історії, бізнес-освіти та права
протокол від 29 грудня 2023 р. №4
Декан факультету Л.М. Філоретова

ЗМІСТ

Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального процесуального права»	3
Програма навчальної дисципліни «Управління органами поліції».....	7
Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративна реформа в Україні»	9
Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного процесу»	11
Програма навчальної дисципліни «Актуальні проблеми кримінального права».....	12
Список рекомендованої літератури та інтернет-ресурсів.....	18
Оцінювання за результатами проведення державного екзамену	20

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА»

Тема 1. Загальнотеоретичні і прикладні проблеми реалізації засад кримінального провадження

Проблемні питання системи засад кримінального провадження. Поняття та значення засад кримінального провадження. Класифікація засад кримінального провадження. Конституційні засади кримінального провадження. Спеціальні засади кримінального провадження. Загальноправові, міжгалузеві та галузеві засади.

Актуальні питання реалізації у кримінальному процесі недоторканності житла чи іншого володіння особи. Поняття житла чи іншого володіння особи. Проникнення до житла чи іншого володіння особи. Невідкладні випадки проникнення до житла чи іншого володіння особи.

Проблемні питання реалізації засади таємниці спілкування. Таємниця листування, телефонних розмов, телеграфної та іншої кореспонденції, Втручання у приватне спілкування. Невтручання у приватне життя.

Актуальні проблеми реалізації засади забезпечення права на свободу і особисту недоторканність. Підстави обмеження права на свободу і особисту недоторканність. Строк затримання. Повідомлення про затримання. Відповідальність за незаконне затримання. Недоторканність права власності у кримінальному провадженні.

Проблемні питання реалізації презумпції невинуватості під час кримінального провадження. Нормативне закріплення презумпції невинуватості. Зміст презумпції невинуватості.

Актуальні питання забезпечення права на захист під час кримінального провадження. Участь у кримінальному провадженні захисника. Надання безоплатної правової допомоги підозрюваному, обвинуваченому.

Проблеми реалізації засади змагальності сторін та свободи в поданні ними суду своїх доказів. Зміст засади змагальності сторін у кримінальному провадженні.

Актуальні питання реалізації засади розумних строків у кримінальному процесі. Поняття розумних строків. Критерії визначення розумності строків кримінального провадження. Суб'єкти забезпечення розумності строків кримінального провадження.

Тема 2. Проблеми реалізації функцій учасників кримінального провадження

Проблемні питання реалізації процесуального статусу осіб, які здійснюють кримінальне провадження. Суд (суддя) у кримінальному процесі, його повноваження. Присяжний як суб'єкт кримінальної процесуальної діяльності. Склад суду. Склад суду присяжних. Слідчий суддя та його повноваження у кримінальному процесі.

Повноваження прокурора. Призначення та заміна прокурора. Органи досудового розслідування. Слідчий, його повноваження та відповідальність. Процесуальна незалежність і самостійність слідчого. Керівник органу досудового розслідування, його повноваження.

Оперативні підрозділи, виконання доручення слідчого, прокурора. Проблеми реалізації процесуального статусу підозрюваного, обвинуваченого у кримінальному процесі. Набуття статусу підозрюваного чи обвинуваченого. Права та обов'язки підозрюваного, обвинуваченого.

Проблемні питання участі осіб, які представляють інтереси інших у кримінальному провадженні. Захисник: його процесуальний статус. Обов'язкова участь захисника. Представники потерпілого, цивільного позивача та цивільного відповідача. Законний представник у кримінальному провадженні. Представник юридичної особи, щодо якої здійснюється провадження.

Актуальні проблеми участі потерпілого і свідка у кримінальному процесі. Набуття статусу потерпілого у кримінальному провадженні. Права, обов'язки та відповідальність потерпілого. Свідок у кримінальному провадженні. Права та обов'язки свідка. Відповідальність свідка. Особи, які не підлягають допиту як свідки. Особи, які мають право відмовитися давати показання як свідки. Особи, які не можуть без їх згоди бути допитані як свідки.

Експерт і спеціаліст у кримінальному процесі. Їх роль, повноваження та відмінність у процесуальному становищі. Перекладач, заявник та понятий як учасники кримінального провадження: їх права, обов'язки та відповідальність.

Тема 3. Проблеми питання доказів і доказування у кримінальному процесі

Кримінальне процесуальне доказування як різновид пізнавальної діяльності. Мета та значення кримінального процесуального доказування. Елементи процесу доказування. Предмет та межі доказування у кримінальному провадженні.

Поняття доказів у кримінальному процесі та їх класифікація. Юридичні властивості доказів. Процесуальні джерела доказів: поняття та види. Актуальні питання визнання доказів недопустимими. Процесуальний порядок визнання доказів недопустимими. Проблеми збирання доказів у кримінальному провадженні. Проблемні питання перевірки доказів. Основні положення оцінки доказів. Внутрішнє переконання у оцінці доказів. Критерії оцінки доказів. Актуальні проблеми отримання показань у кримінальному провадженні. Показання як джерело доказів. Види показань. Показання свідка, як джерело доказів. З'ясування достовірності показань свідка. Показання потерпілого, як джерело доказів. Показання підозрюваного, обвинуваченого як джерело доказів. Проблеми використання показань з чужих слів у доказуванні. Речові докази у кримінальному провадженні та їх види. Документи як джерела доказів. Протоколи процесуальних дій та додатки до них. Проблеми збирання і зберігання речових доказів та документів у кримінальному провадженні. Висновок експерта як джерело доказів. Актуальні проблеми отримання висновку експерта. Особливості оцінки висновку експерта. Види експертиз за процесуальною ознакою.

Тема 4. Проблемі питання застосування заходів забезпечення кримінального провадження

Система запобіжних заходів у кримінальному процесі. Актуальні питання визначення підстав застосування запобіжних заходів. Обставини, що враховуються при обранні запобіжного заходу.

Актуальні проблеми регламентації загального порядку застосування, зміни чи скасування запобіжного заходу. клопотання слідчого, прокурора про застосування запобіжних заходів. Відкликання, зміна або доповнення клопотання про застосування запобіжного заходу. Забезпечення прибуття особи для розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу. Порядок розгляду клопотання про застосування запобіжного заходу. Застосування запобіжного заходу. Особисте зобов'язання: порядок застосування, наслідки порушення. Особиста порука: порядок і умови застосування. Застава: порядок застосування. Домашній арешт: порядок і умови застосування. Проблемні питання контролю за поведінкою підозрюваного, обвинуваченого. Проблеми застосування тримання під вартою. Підстави та умови обрання тримання під вартою. Обов'язок визначення розміру застави при постановленні ухвали про застосування тримання під вартою. Строки тримання під вартою та порядок їх продовження. Звільнення особи з-під варти.

Затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу. клопотання про дозвіл на затримання підозрюваного, обвинуваченого з метою приводу. Затримання без ухвали слідчого судді, суду. Законне затримання. Затримання уповноваженою службовою особою. Підстави, умови та строк затримання уповноваженою службовою особою без ухвали слідчого судді, суду. Повідомлення інших осіб про затримання. Загальні правила та проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Виклик, привід, накладення грошового стягнення, тимчасове обмеження у користуванні спеціальним правом, відсторонення від посади. Проблемні питання застосування тимчасового доступу до речей і документів під час кримінального провадження. Речі і документи, до яких заборонено доступ. Речі і документи, які містять охоронювану законом таємницю. Актуальні проблеми застосування тимчасового вилучення та арешту майна.

Тема 5. Актуальні питання реалізації загальних положень досудового розслідування

Загальні положення досудового розслідування: поняття та система. Форми досудового розслідування: дізнання та досудове слідство.

Актуальні проблеми початку досудового розслідування. Строки та порядок перевірки заяви чи повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення. Внесення відомостей до Єдиного реєстру досудових розслідувань.

Проблемні питання визначення підслідності кримінальних проваджень. Види підслідності. Спори про підслідність.

Підстави та процесуальний порядок об'єднання матеріалів досудового розслідування. Підстави та процесуальний порядок виділення матеріалів досудового розслідування.

Актуальні проблеми визначення строків досудового розслідування. Порядок та підстави продовження строків досудового розслідування.

Проблемні питання розгляду клопотання під час досудового розслідування. Строки розгляду клопотання. Проблеми ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення. Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування.

Актуальні проблеми здійснення спеціального досудового розслідування кримінальних правопорушень. Розгляд та вирішення клопотання про здійснення спеціального досудового розслідування. Порядок вручення процесуальних документів підозрюваному при здійсненні спеціального досудового розслідування.

Тема 6. Сучасні аспекти проведення слідчих (розшукових) дій

Актуальні проблеми регламентації загальних вимог до проведення слідчих (розшукових) дій. Мета та підстави проведення слідчої (розшукової) дії. Учасники та час проведення слідчої (розшукової) дії. Участь понятих. Диференціація слідчих (розшукових) дій за процесуальною формою.

Проблемні питання проведення та процесуального оформлення різних видів допиту. Процесуальний порядок та місце проведення допиту. Фіксація допиту. Одночасний допит двох чи більше вже допитаних осіб. Особливості допиту малолітньої або неповнолітньої особи. Проведення допиту у режимі відеоконференції.

Актуальні проблеми проведення пред'явлення для впізнання. Пред'явлення особи для впізнання за зовнішніми ознаками, голосом, ходом. Пред'явлення речей для впізнання. Пред'явлення трупа для впізнання. Обов'язкові умови пред'явлення для впізнання. Впізнання у режимі відеоконференції.

Актуальні проблеми проведення обшуку та огляду. Мета та види обшуку. Підстави проведення обшуку. Обшук житла чи іншого володіння особи. Обшук особи. Обшук приміщення. Процесуальний порядок виконання ухвали про дозвіл на обшук.

Поняття та види огляду. Огляд місцевості, приміщення, речей та документів, тварин, трупа. Огляд житла чи іншого володіння особи. Огляд місця події. Огляд трупа.

Проблемні питання проведення освідування. Поняття, підстави та процесуальний порядок проведення освідування. Примусове освідування.

Актуальні проблеми проведення слідчого експерименту. Мета слідчого експерименту. Умови проведення слідчого експерименту. Слідчий експеримент в житлі чи іншому володінні особи.

Проблемні питання залучення експерта у кримінальному провадженні. Підстави проведення експертизи. Обов'язкові випадки залучення експерта. Залучення експерта стороною захисту. Примусове залучення особи для проведення медичної або психіатричної експертизи. Види експертизи.

Тема 7. Проблемні питання зупинення та закінчення досудового розслідування

Актуальні питання зупинення досудового розслідування. Підстави, умови та процесуальний порядок зупинення досудового розслідування. Розшук підозрюваного. Підстави і процесуальний порядок відновлення досудового розслідування. Загальні положення закінчення досудового розслідування. Форми закінчення досудового розслідування. Проблемні питання закриття кримінального провадження: підстави та процесуальний порядок. Підстави та процесуальний порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. клопотання прокурора про звільнення особи від кримінальної відповідальності. Відкриття матеріалів кримінального провадження іншій стороні. Ознайомлення з матеріалами кримінального провадження. Обвинувальний акт та його значення. Процесуальний порядок вручення копій обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру та реєстру матеріалів досудового розслідування. Систематизація і технічне оформлення матеріалів кримінального провадження.

Тема 8. Проблемні питання визначення підсудності та судового провадження у першій інстанції

Актуальні проблеми визначення підсудності у кримінальному процесі. Види підсудності. Підстави та порядок передачі справ з одного суду до іншого. Порядок і строки підготовчого судового провадження. Порядок підготовчого судового провадження. Питання, які з'ясовуються суддею при підготовчому судовому провадженні. Рішення, які приймаються за результатами підготовчого судового провадження. Проблемні питання закриття кримінального провадження. Актуальні питання повернення обвинувального акту, клопотань про застосування примусових заходів виховного чи медичного характеру прокурору або за підсудністю. Призначення судового розгляду. Дії судді, пов'язані з підготовкою до судового розгляду. Актуальні питання закінчення підготовчого судового провадження.

Актуальні проблеми стадії судового розгляду. Загальні положення судового розгляду кримінального провадження. Учасники судового розгляду та наслідки їх неявки до суду. Погодження зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення, відмови від підтримання державного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду.

Проблемні питання відкладення судового засідання та зупинення судового провадження. Проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження, проведення слідчих (розшукових) дій під час судового розгляду. Проведення процесуальних дій у режимі відео конференції. Межі судового розгляду. Етапи судового розгляду, їх зміст. Суть, структура і завдання підготовчої частини судового засідання. Поняття і завдання судового слідства.

Актуальні проблеми дослідження доказів в судовому засіданні. Спрощений порядок судового

слідства. Порядок судових дебатів. Промови і репліки сторін. Останнє слово обвинуваченого. Процесуальний порядок постановлення судового рішення.

Тема 9. Проблемні питання провадження у суді апеляційної інстанції

Види перегляду судових рішень у кримінальному процесі. Правова природа, сутність і завдання перевірки судових рішень в апеляційному порядку. Судові рішення, які можуть бути оскаржені в апеляційному порядку. Право на апеляційне оскарження. Особливості апеляційного оскарження окремих судових рішень. Порядок і строки апеляційного оскарження. Вимоги до апеляційної скарги. Погодження зміни обвинувачення, висунення нового обвинувачення, відмови від підтримання державного обвинувачення та початку провадження щодо юридичної особи під час судового розгляду скарги. Дії суду першої інстанції після одержання апеляційних скарг. Прийняття апеляційної скарги судом апеляційної інстанції. Залишення апеляційної скарги без руху, її повернення або відмова відкриття провадження. Наслідки подання апеляційної скарги. Підготовка до апеляційного розгляду. Заперечення на апеляційну скаргу. Відмова від апеляційної скарги, зміна і доповнення апеляційної скарги під час апеляційного провадження. Межі перегляду судом апеляційної інстанції. Апеляційний розгляд. Письмове апеляційне провадження. Повноваження суду апеляційної інстанції за наслідками розгляду апеляційної скарги. Зміна вироку або ухвали суду судом апеляційної інстанції. Підстави для скасування або зміни судового рішення судом апеляційної інстанції. Неповнота судового розгляду. Невідповідність висновків суду першої інстанції фактичним обставинам кримінального провадження. Істотні порушення вимог кримінального процесуального закону. Неправильне застосування закону України про кримінальну відповідальність. Невідповідність призначеного судом покарання ступеню тяжкості кримінального правопорушення та особі обвинуваченого. Підстави для призначення нового розгляду в суді першої інстанції. Особливості нового розгляду судом першої інстанції. Закриття кримінального провадження судом апеляційної інстанції. Судові рішення суду апеляційної інстанції. Зміст ухвали суду апеляційної інстанції. Вирок, ухвала про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру суду апеляційної інстанції. Недопустимість погіршення правового становища обвинуваченого. Порядок перевірки ухвал слідчого судді. Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 10. Проблемні питання провадження у суді касаційної інстанції

Актуальні питання касаційного провадження. Право на касаційне оскарження. Рішення, які можуть бути оскаржені в касаційному порядку. Порядок і строки касаційного оскарження. Касаційна скарга та її зміст. Відкриття касаційного провадження. Підготовка касаційного розгляду. Межі перегляду судом касаційної інстанції. Процесуальний порядок касаційного розгляду. Повноваження суду касаційної інстанції за наслідками розгляду касаційної скарги. Проблемні питання скасування або зміни судового рішення судом касаційної інстанції. Судові рішення суду касаційної інстанції.

Порядок передачі кримінального провадження на розгляд палати, об'єднаної палати, Великої Палати Верховного Суду.

Новий розгляд справи після скасування судового рішення судом касаційної інстанції. Закриття кримінального провадження судом касаційної інстанції. Постанова суду касаційної інстанції.

Повернення матеріалів кримінального провадження.

Тема 11. Проблеми вдосконалення процесуальної форми особливих порядків кримінального провадження

Актуальні проблеми укладання угоди про примирення між потерпілим та підозрюваним чи обвинуваченим. Угода між прокурором та підозрюваним чи обвинуваченим про визнання винуватості. Підстави кримінального провадження у формі приватного обвинувачення. Особливості провадження у формі приватного обвинувачення. Особи, щодо яких здійснюється особливий порядок кримінального провадження.

Актуальні проблеми кримінального провадження щодо окремої категорії осіб. Особливості порядку притягнення до кримінальної відповідальності, затримання і обрання запобіжного заходу. Види проваджень щодо неповнолітніх. Обставини, що підлягають встановленню у кримінальному провадженню щодо неповнолітніх. Застосування до не-повнолітнього підозрюваного, обвинуваченого запобіжного заходу. Застосування до неповнолітніх примусових заходів виховного характеру. Проблемні питання кримінального провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ОРГАНАМИ ПОЛІЦІЇ»

Тема 1. Поняття, предмет, задачі і принципи управління в Національній поліції

Поняття управління та його характеристики. Предмет, задачі та зміст курсу «Управління органами поліції». Поняття та характеристика управління в Національній поліції. Принципова схема системи управління. Сутність, походження та етапи розвитку науки управління. Правове забезпечення системи управління.

Правотворча діяльність та використання норм права в процесі управління. Актуальні проблеми удосконалення науки управління. Удосконалення управління у системі МВС України. Реформування Національної поліції: шляхи реалізації.

Тема 2. Функції і методи управління в Національній поліції

Поняття та класифікація функцій управління в Національній поліції. Методи управління в Національній поліції. Системний підхід, як загальний метод управління. Проблеми удосконалення методів управління в Національній поліції. Особливості соціально-психологічних методів управління в Національній поліції. Загальні функції посадової особи Національній поліції. Шляхи удосконалення методів управління в Національній поліції.

Тема 3. Організація процесу управління в Національній поліції

Поняття і загальна характеристика процесу управління.

Вимоги, які пред'являються до управлінських рішень. Наукова обґрунтованість управлінських рішень. З'ясування і деталізація управлінського рішення. Корегування управлінського рішення і регулювання системи управління. Вимоги, які пред'являються до управлінських рішень в Національній поліції.

Характеристика етапу підготовки і прийняття управлінських рішень в Національній поліції. Характеристика етапу організації і виконання управлінських рішень в Національній поліції. Проблеми підвищення ефективності управлінських рішень керівником Національної поліції. Принципи підбору виконавців та їх інструктаж.

Тема 4. Роль та місце керівника в управлінні Національною поліцією

Загальна характеристика особи керівника в Національній поліції. Поняття і сутність стилів управління.

Причини конфліктів, що виникають у колективі їх профілактика та припинення. Напрямки попередження конфліктів у колективі. Ознаки здорового морально-психологічного клімату в колективі.

Види колективів. Поняття лідерства в колективі. Формальне і неформальне лідерство в Національній поліції. Оцінка діяльності керівника в Національній поліції. Соціально-психологічна структура Національної поліції.

Тема 5. Аналітична робота в Національній поліції

Зв'язок аналітичної роботи з прогнозуванням і виробленням управлінських рішень. Екстраполяція і інтерполяція, як методи аналітичної роботи. Основні напрямки аналітичної роботи в Національній поліції. Фактори зовнішнього середовища, які ускладнюють стан оперативної обстановки. Компетенція галузевих служб щодо здійснення аналітичної роботи. Види аналітичних документів, що складаються в Національній поліції. Штабні підрозділи як суб'єкти аналітичної роботи в Національній поліції.

Тема 6. Основи планування в діяльності органів та підрозділів Національної поліції

Процес підготовки плану основних організаційних заходів. Процес підготовки оперативних планів з розкриття злочинів. Організація контролю за виконанням запланованих рішень. Зміст і структура оперативних і індивідуальних планів.

Вимоги, які пред'являються до планів в Національній поліції. Методика складання планів в Національній поліції. Вимоги, які пред'являють до планів в Національній поліції.

Тема 7 Організація контролю в діяльності Національної поліції. Інформаційна структура Національної поліції

Основні стадії контролю. Методи проведення негласного контролю в Національній поліції.

Організація проведення контрольних та цільових перевірок. Вимоги що ставляться до інформації. Види інформації, її кількісні та якісні характеристики. Умови підвищення ефективності

інформаційної структури Національної поліції. Компетенція керівника щодо здійснення контролю за діяльністю підлеглих. Здійснення контролю за своєчасним і якісним виконанням документів.

Тема 8. Організація роботи з персоналом в Національній поліції

Вимоги, що ставляться до кадрів Національної поліції. Оцінка кадрів в Національній поліції. Джерела комплектування кадрів персоналу. Психологічне забезпечення роботи з кадрами персоналом. Навчання та виховання кадрів персоналу. Зміст кадрової функції в Національній поліції. Класифікація кадрів (персоналу). Особливості організації роботи з персоналом в Національній поліції.

Проблеми управління персоналом в Національній поліції. Принципи дисципліни і законності в діяльності працівників Національної поліції. Проблеми управління персоналом Національної поліції. Принципи дисципліни і законності в діяльності працівників Національної поліції.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ТА АДМІНІСТРАТИВНА РЕФОРМА В УКРАЇНІ»

Тема 1. Історія адміністративного права

Співвідношення управління і права. Управління, як соціальне явище. Дефініція «управління» та «право». Філософія права. Римське право (*jus civile*) як джерело адміністративного права. Верховенство права. Право на службі у громади. Рецепція римського публічного права. Історія адміністративного права: камералістика; поліцейське право.

Формування адміністративного права у Східній Європі. Адміністративно-правова думка та адміністративне законодавство у найдавніші часи. Адміністративне право у Київській Русі. Витоки адміністративного права давньої Болгарії. Адміністративне право у Великому князівстві Литовському та Речі Посполитій. Адміністративне право козацької доби.

Нове розуміння адміністративного права. Науковий доробок радянських адміністративістів. Розуміння адміністративного права радянськими вченими. Кодифікація адміністративно-правових норм. Кодифікація адміністративного законодавства в СРСР у 1920-х рр. Кодифікація адміністративного законодавства в СРСР у 1930-1960-х рр. Кодифікація адміністративного законодавства в СРСР у 1980-х рр. Генеза адміністративно-правової думки в незалежній Україні. Формування української школи адміністративного права. Людиноцентристський підхід в адміністративно-правовій науці.

Тема 2. Концепція адміністративно-правової реформи – основа розвитку публічного права України

Роль Конституції у здійсненні адміністративної реформи. Адміністративне право: оновлення поглядів на його роль і зміст у сучасній державі та доктринальні аспекти реформування. Проблеми діяльності державного апарату та реалізації функцій державного управління. Передумови для проведення адміністративно-правової реформи 1991 – 1998 рр. Рецепція радянського права. Адміністративно-правова реформа у 1998 – 2010 рр. Історія створення Концепції адміністративної реформи від 22 липня 1998 року. Основні передумови реформування державної влади. Наукове забезпечення проекту Концепції адміністративної реформи. Результати проведення адміністративної реформи: проблеми сьогодення. Свобода і відповідальність у державному управлінні. Раціоналізація та ефективність державного управління на сучасному етапі. Удосконалення стилю державного управління.

Тема 3. Правове забезпечення адміністративно-правової реформи

Організаційне забезпечення адміністративної реформи: механізм і шляхи вдосконалення. Кадрове забезпечення проведення адміністративної реформи. Діяльність спеціальних органів виконавчої влади з питань проведення адміністративної реформи. Концепція адміністративної реформи – основний документ реформування державного управління. Характеристика та юридичний аналіз проектів нормативно-правових актів з питань адміністративної реформи. Захист прав і свобод громадян при проведенні адміністративної реформи. Проблеми введення адміністративної юстиції. Порядок проведення мобілізаційної підготовки та мобілізації органами публічного управління.

Тема 4. Актуальні питання адміністративної діяльності публічних органів влади

Публічно-правові відносини: поняття, сутність, мета. Адміністративна діяльність органів публічної адміністрації. Співвідношення понять «управлінської діяльності», «адміністративної діяльності», «адміністративно-правового регулювання діяльності». Структура моделі публічно-правових відносин. Контроль та облік як основа забезпечення правопорядку. Єдиний реєстр фізичних осіб. Реєстр землі та нерухомості. Реєстр юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців. Особливості діяльності Державної реєстраційної служби. Громадський контроль як одна з функцій управління. Правовий статус військово-цивільних адміністрацій. Особливості діяльності територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки. Органи військового управління.

Тема 5. Актуальні питання реформування державної служби в Україні

Публічна служба: поняття, сутність, система. Державна служба – особливий інститут сучасної держави. Реформування державної служби як передумова розбудови демократичної держави та засіб підвищення її ефективності. Види та моделі державної служби: цивільна, мілітаризована та муніципальна. Співвідношення термінів „посадова особа” та „службова особа” за законодавством України. Правове забезпечення реформування інституту державної служби. Види державних

службовців та їх правовий статус. Правові питання проходження державної служби. Юридична відповідальність державних службовців. Особливості правової регламентації державної служби в органах місцевого самоврядування.

Тема 6. Актуальні проблеми надання адміністративних послуг

Дефініція «адміністративні послуги». Різниця між поняттям «адміністративні послуги» та іншими суміжними категоріями. Ознаки адміністративних послуг. Особливості здійснення державних та муніципальних (комунальних) послуг. Класифікація та стандарти надання адміністративних послуг. Критерії якості адміністративних послуг. Адміністративні послуги у сфері економіки. Адміністративні послуги у сфері освіти. Адміністративні послуги у сфері охорони здоров'я. Адміністративні послуги у сфері оборони та безпеки України.

Тема 7. Реформування адміністративно територіального устрою та місцевого самоврядування в Україні

Основні етапи трансформації територіального устрою та системи місцевого самоврядування. Адміністративно-територіальний і функціональний аспекти реформування організації територіального устрою. Нове в розумінні сутності місцевого самоврядування. Проблемні питання правової регламентації діяльності територіальної громади. Реформування законодавства про вибори в органи місцевого самоврядування. Служба в органах місцевого самоврядування: теоретико-практичні питання. Проблеми реалізації концепції. Результати реформи адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування. Наслідки впровадження реформи АТУ та МС.

Тема 8. Актуальні питання адміністративного судочинства

Адміністративна юстиція. Юрисдикція адміністративних судів. Стадії адміністративного судочинства. Розгляд справи в суді першої інстанції. Розгляд адміністративної справи в апеляційному порядку. Розгляд адміністративної справи в касаційному порядку. Перегляд адміністративної справи Верховним Судом України. Проведення за нововиявленими обставинами. Особливості реформування судової системи України.

Тема 9. Адміністративна деліктологія

Теорія відповідальності посадової особи. Наукові підходи до визначення юридичної відповідальності та її видів в сфері державного управління. Особливості юридичної відповідальності посадових осіб: адміністративна, дисциплінарна, кримінальна. Нормативно-правове регулювання адміністративних проступків. Законодавство про відповідальність в сфері державної служби. Міжнародно-правовий досвід протидії проступкам. Підвищення відповідальності посадових осіб в контексті адміністративної реформи. Адміністративні делікти. Розмежування адміністративних деліктів на злочини та проступки. Антикорупційне законодавство, як основа боротьби із правопорушеннями в сфері державного управління. Порушення законодавства про оборону, мобілізаційну підготовку та мобілізацію.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРОЦЕСУ»

Тема 1. Сучасне бачення та перспективи розвитку адміністративного процесу

Предмет адміністративного процесу: сучасна характеристика. Демократизація адміністративного процесу – ключове завдання оптимізації його функціонування. Кодифікація адміністративно-процесуального законодавства: нове бачення перспективи.

Тема 2. Суб'єкти та об'єкти адміністративного процесу

Особливості правового статусу суб'єктів управлінських проваджень. Компетенція суб'єктів публічного адміністрування. Приватна особа як суб'єкт звернення за захистом своїх прав. Суб'єкти публічного права як суб'єкти звернення за захистом своїх прав. Правовий статус суб'єктів адміністративного судочинства: адміністративного суду, позивача, відповідача, третьої особи, адвоката, експерта, експерта з права, спеціаліста, перекладача, свідка та інших осіб.

Поняття публічно-правового спору та адміністративної справи. Інструменти публічного адміністрування як об'єкти адміністративного процесу. Нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір, фактична дія та бездіяльність суб'єкта владних повноважень.

Тема 3. Перспективи удосконалення управлінських проваджень

Нормотворче провадження: порядок розробки, ухвалення, реєстрації, оприлюднення та оскарження прийнятого акту адміністрування.

Поняття та стадії надання адміністративної послуги.

Реєстраційно-дозвільні провадження: поняття, об'єкти та суб'єкти реєстрації, стадії провадження і наслідки ухвалення рішень суб'єктами владних повноважень.

Агестаційні провадження: характеристика об'єктів та суб'єктів, стадій.

Контрольні (інспекційні) провадження: поняття, цілі, особливості, стадії.

Провадження за зверненнями громадян: поняття, ознаки, стадії провадження.

Дисциплінарне провадження: поняття, особливості стадій.

Тема 4. Адміністративна діяльність із забезпечення службової дисципліни та проведення антикорупційних заходів

Поняття та види заходів адміністративного стягнення. Нормативне закріплення заходів адміністративного стягнення. Цільове призначення стягнень. Поняття корупції її шкідливість для громадян, держави та суспільства. Особливості адміністративно-правовому запобіганню протидії корупції (боротьба з корупцією). Склад адміністративного правопорушення у сфері протидії корупції.

Тема 5. Адміністративне судочинство: проблеми оптимізації

Система адміністративних судів. Предметна, інстанційна та територіальна юрисдикція адміністративних судів. Докази і доказування в адміністративному судочинстві. Загальна характеристика стадій і процесуальних строків адміністративного судочинства. Судові виклики і повідомлення, судові витрати. Забезпечення позову. Поняття позовного та спрощеного провадження. Адміністративний позов і відкриття провадження у справі. Підготовче провадження. Врегулювання спору за участю судді. Процесуальні права сторін. Розгляд справи по суті і винесення рішення адміністративного суду.

Особливості позовного провадження в окремих категоріях адміністративних справ.

Перегляд судових рішень: апеляційне провадження, касаційне провадження, за нововиявленими обставинами або за виключними обставинами.

Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень в адміністративних справах. Відновлення втраченого судового провадження.

Тема 6. Сучасні концепції адміністративної відповідальності

Адміністративна відповідальність як результат здійснення контролю у державному управлінні. Щодо «управлінської концепції» інституту адміністративної відповідальності: постановка проблеми. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. «Адміністративний порядок» накладання санкцій як ознака управлінського характеру адміністративної відповідальності.

Юридичний склад адміністративного проступку. Заходи адміністративної відповідальності. Провадження у справі про адміністративний проступок.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА»

Тема 1. Актуальні проблеми попередньої злочинної діяльності

Спеціальні питання кваліфікації незакінченої злочинної діяльності.

Актуальні та дискусійні питання кваліфікації окремих видів готування до злочину. Кваліфікація невдалої співучасті. Кваліфікація готування до злочину при альтернативному умислі. Кваліфікація готування до злочину при неконкретизованому умислі.

Особливості кваліфікації окремих видів замаху на злочин. Кваліфікація посягання при «відхиленні дії». Кваліфікація при помилці в об'єкті, предметі, особі потерпілого. Кваліфікація замаху при альтернативному та неконкретизованому умислі. Формула кваліфікації попередньої злочинної діяльності. Юридичне значення добровільної відмови від вчинення злочину. Умови правомірності добровільної відмови. Особливості добровільної відмови на стадії закінченого замаху. Кваліфікація невдалої добровільної відмови. Кваліфікація добровільної відмови співучасників.

Тема 2. Проблеми кримінального права при вчиненні особою декількох злочинів

Загальні проблеми кримінального законодавства у разі множинності злочинів. Види множинності злочинів. Загальні правила кваліфікації злочинів у разі їхньої множинності.

Одиничний злочин як структурний елемент множинності злочинів. Види одиничних злочинів. Застосування кримінального законодавства щодо триваючих, продовжуваних і складених злочинів.

Повторність злочину та її ознаки. Види повторності. Фактична повторність: повторність тождесних, однорідних та різнорідних злочинів. Застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи повторності злочинів.

Сукупність злочинів та її ознаки. Види сукупності злочинів. Відмежування ідеальної сукупності від одиничного злочину. Відмежування сукупності злочинів від конкуренції норм. Застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи сукупності злочинів.

Рецидив злочину: поняття та ознаки. Види рецидиву. Застосування кримінального законодавства у разі наявності в діяннях особи рецидиву злочинів.

Тема 3. Актуальні проблеми співучасті у злочині

Співучасть у злочині, її об'єктивні та суб'єктивні ознаки. Актуальні проблеми співучасті у злочині.

Спільна участь осіб у виконанні злочину. Зміст цієї ознаки. Суб'єктивні ознаки співучасті. Спільність умислу співучасників. Особливості інтелектуального моменту умислу співучасників. Питання про можливість одностороннього суб'єктивного зв'язку між співучасниками. Вольовий момент умислу співучасників. Питання про можливість співучасті в злочинах, які вчинені з необережності. Відмежування співучасті від «необережного спричинення».

Значення мотиву та мети при вчиненні злочину у співучасті.

Актуальні питання щодо видів співучасників та їх визначення у Кримінальному кодексі України. Загальні питання кваліфікації діянь окремих співучасників.

Виконавець та співвиконавець злочину⁷ Організатор злочину. Підбурювач до злочину. Способи підбурювання. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки підбурювання. Пособник злочину. Види пособництва. Об'єктивні та суб'єктивні ознаки пособництва. Відмежування

пособництва від підбурювання. Актуальні питання причетності до злочину. Види причетності: переховування, недонесення, потурання (ч. 6 і 7 ст. 27 КК). Відповідальність за причетність до злочину.

Форми співучасті. Вчинення злочину групою осіб, групою осіб за попередньою змовою, організованою групою та злочинною організацією.

Дискусійні питання кваліфікації різних форм співучасті. Особливості кваліфікації діянь учасників організованої групи чи злочинної організації.

Підстави та межі відповідальності співучасників. Залежність відповідальності учасників від дій виконавця.

Відповідальність та кваліфікація дій співучасників при різних формах співучасті. Кримінальна відповідальність організаторів та учасників організованої групи і злочинної організації.

Призначення покарання співучасникам.

Спеціальні питання відповідальності співучасників. Посереднє виконавство (виконання). Співучасть у злочині зі спеціальним суб'єктом. Провокація злочину.

Актуальні питання ексцесу виконавця. Види ексцесу виконавця.

Кваліфікація дій співучасників при ексцесі. Невдале підбурювання та пособництво. Спеціальні питання кваліфікації злочинів, вчинених у співучасті (ексцес виконавця, співучасть із спеціальним суб'єктом, провокація злочину).

Актуальні питання добровільної відмови співучасників. Добровільна відмова виконавця. Відповідальність інших співучасників при добровільній відмові виконавця. Особливості добровільної відмови підбурювача та пособника.

Особливості кваліфікації за наявності одночасно ознак співучасті у злочині та причетності до злочину.

Дискусійні питання кваліфікації добровільної відмови від доведення злочину до кінця при співучасті.

Тема 4. Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння

Актуальні проблеми обставин, що виключають злочинність діяння, їх поняття та види. Обставини, що виключають злочинність діяння, які передбачені Кримінальним кодексом України, іншими законодавчими актами (зокрема, Законом України «Про Національну поліцію») та кримінально-правовою доктриною.

Актуальні проблеми необхідної оборони, її поняття та умови правомірності. Правова оцінка заподіяння (завдання) шкоди при так званій «передчасній» і «запізнілій» обороні. Оцінка використання зброї та інших пристосувань, що вживаються для захисту від посягання.

Завдання шкоди при необхідній обороні тому, хто посягає. Мета необхідної оборони – захист від суспільно небезпечних посягань. Співрозмірність необхідної оборони.

Врачування суб'єктивного ставлення особи, яка захищається до заподіяння шкоди. Оцінка стану сильного душевного хвилювання, викликаного суспільно небезпечним нападом.

Перевищення меж (ексцес) необхідної оборони. Його поняття і ознаки. Відповідальність за ексцес оборони. Уявна оборона. Диференціація відповідальності при уявній обороні.

Актуальні проблеми затримання особи, що вчинила злочин, її підстави й ознаки. Вимушений характер завдання шкоди злочинцю при його затриманні. Відповідальність за завдання шкоди при затриманні небезпечного вчиненого посягання й обставинам затриманої особи до шкоди, що була завдана. Відповідальність за заподіяння шкоди, що не була необхідною для затримання злочинця.

Актуальні проблеми крайньої необхідності, її підстави й ознаки. Загрожуюча небезпека і неможливість її усунення інакше як шляхом завдання шкоди – підстави крайньої необхідності.

Джерела небезпеки. Завдання шкоди інтересам так званих “третьох осіб”. Вимушеність завдання шкоди у стані крайньої необхідності. Об'єктивні ознаки крайньої необхідності. Характер дій у стані крайньої необхідності. Свочасність крайньої необхідності. Межі завдання шкоди у стані крайньої необхідності. Врачування суб'єктивного ставлення особи до шкоди, яка заподіюється у стані крайньої необхідності. Відповідальність за заподіяння шкоди більш значної, ніж відвернута за крайньої необхідності.

Відмінність крайньої необхідності від необхідної оборони й затримання злочинця.

Актуальні проблеми фізичного або психічного примусу. Поняття та зміст цих обставин. Умови за яких є наявною та за яких виключається злочинність діяння, скоєного внаслідок фізичного або психічного примусу.

Актуальні проблеми виконання наказу або розпорядження. Поняття, зміст та правове значення цих обставин. Умови, що виключають злочинність діяння внаслідок виконання наказу чи розпорядження. Кримінальна відповідальність за вчинення умисного злочину під час виконання явно незаконного наказу або розпорядження.

Актуальні проблеми діяння, пов'язаного з ризиком. Поняття виправданого ризику та його зміст. Умови, за наявності яких ризик є виправданим. Відповідальність за невиправданий ризик.

Актуальні проблеми виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності. Умови звільнення від відповідальності за вимушене заподіяння шкоди. Кримінальна відповідальність за вчинення умисного особливо тяжкого злочину та тяжкого злочину під час виконання спеціального завдання.

Тема 5. Актуальні проблеми злочинів проти життя та здоров'я особи

Актуальні проблеми злочинів проти життя. Загальна характеристика і види. Життя як об'єкт кримінально-правової охорони. Конституція України про охорону життя та здоров'я особи.

Поняття вбивства та його види. Ознаки вбивства. Умисне вбивство без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Характерні ознаки такого вбивства.

Актуальні проблеми умисного вбивства за обтяжуючих обставин. Конструкція складу цього злочину. Класифікація обставин, що обтяжують умисне вбивство та їх зміст.

Актуальні проблеми умисного вбивства за пом'якшуючих обставин і його види.

Умисне вбивство, вчинене у стані сильного душевного хвилювання. Конструкція складу цього злочину. Протизаконне насильство, систематичне знущання, тяжка образа. Стан сильного душевного хвилювання та раптовість виникнення такого стану. Особливості змісту умислу в цьому злочині.

Умисне вбивство матір'ю своєї новонародженої дитини. Конструкція складу цього злочину. Потерпілий та час вчинення злочину. Суб'єкт злочину. Відповідальність співучасників.

Умисне вбивство при перевищенні меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Конструкція складу цього злочину. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця.

Вбивство через необережність. Характеристика об'єктивних та суб'єктивних ознак цього злочину. Відмежування цього виду вбивства від інших злочинів, поєднаних із заподіянням смерті потерпілому. Кваліфікуюча ознака такого вбивства.

Доведення до самогубства. Жорстке поводження, шантаж, примус до протиправних дій або систематичне приниження людської гідності як ознаки об'єктивної сторони. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Актуальні проблеми злочинів проти здоров'я. Загальна характеристика її види. Здоров'я людини як безпосередній об'єкт посягання.

Поняття її види тілесних ушкоджень. Ступінь тяжкості тілесних ушкоджень. Критерії для визначення тяжкості тілесних ушкоджень.

Актуальні проблеми умисного тяжкого тілесного ушкодження. Поняття тяжкого тілесного ушкодження і його види. Зміст ознак тяжкого тілесного ушкодження. Кваліфікуючі ознаки цього злочину. Відмінність тяжкого тілесного ушкодження, що спричинило смерть потерпілого від умисного вбивства та вбивства через необережність.

Умисне середньої тяжкості тілесне ушкодження. Поняття середньої тяжкості тілесного ушкодження і його ознаки. Кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Умисне тяжке тілесне ушкодження за пом'якшуючих обставин.

Умисне тяжке тілесне ушкодження, заподіяне у стані сильного душевного хвилювання. Протизаконне насильство та тяжка образа. Стан сильного душевного хвилювання її раптовість виникнення такого стану.

Умисне заподіяння тяжких тілесних ушкоджень у разі перевищення меж необхідної оборони або у разі перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Поняття перевищення меж необхідної оборони та перевищення заходів, необхідних для затримання злочинця. Психічне ставлення суб'єкта до заподіяння тяжких тілесних ушкоджень.

Умисне легке тілесне ушкодження. Поняття легкого тілесного ушкодження, його види та ознаки.

Побої і мордування. Їх відмінність від тілесних ушкоджень. Кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Актуальні проблеми катування. Поняття катування. Мета вчинення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки цього злочину.

Необережне тяжке або середньої тяжкості тілесне ушкодження. Характеристика об'єктивних і суб'єктивних ознак цього злочину.

Погроза вбивством. Реальність погрози як умова відповідальності за цей злочин. Кваліфікуюча ознака цього злочину.

Актуальні проблеми зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Диференціація відповідальності за вчинення цього злочину. Кваліфікуючі ознаки та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Неналежне виконання професійних обов'язків, що спричинило зараження особи вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Суб'єктивні ознаки злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Розголошення відомостей про проведення медичного огляду на виявлення зараження вірусом імунодефіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби. Предмет цього злочину. Суб'єкт злочину.

Зараження венеричною хворобою. Поняття венеричної хвороби. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Незаконне проведення абортів. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Актуальні проблеми залишення в небезпеці. Момент закінчення злочину.

Свідомість як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Ненадання допомоги особі, яка перебуває в небезпечному для життя стані. Особливості суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Відмінність цього злочину від залишення в небезпеці.

Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей. Момент закінчення злочину. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Незаконна лікувальна діяльність. Конструкція складу злочину. Суб'єкт злочину.

Ненадання допомоги хворому медичним працівником. Зміст завідомості. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Неналежне виконання професійних обов'язків медичним або фармацевтичним працівником. Наслідки злочину. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуюча ознака злочину.

Порушення прав пацієнта. Конструкція складу злочину. Суб'єкт злочину.

Незаконне проведення дослідів над людиною. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини. Конструкція складу злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Насильницьке донорство. Насильство та обман. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Незаконне розголошення лікарської таємниці. Наслідки злочину. Суб'єкт злочину. Особливості суб'єктивної сторони.

Тема 6. Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи

Актуальні проблеми злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи. Їх загальна кримінально-правова характеристика та види.

Актуальні проблеми зґвалтування.. Поняття добровільної згоди потерпілої особи. Потерпілий від злочину. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину.

Сексуальне насильство. Фізичне і психічне насильство як ознака об'єктивної сторони. Поняття безпорадного стану потерпілої особи. Потерпілий від злочину. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки злочину. Співвідношення цього злочину із зґвалтуванням.

Примушення до вступу в статевий зв'язок. Поняття примушування. Потерпілий від злочину. Момент закінчення цього злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Актуальні проблеми статевих зносин з особою, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Потерпілий від злочину. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки злочину.

Тема 7. Актуальні проблеми злочинів проти власності

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти власності.

Актуальні проблеми корисливих злочинів проти власності, пов'язаних з незаконним обертанням чужого майна на користь винного або інших осіб.

Крадіжка. Поняття та ознаки. Предмет крадіжки та інших корисливих злочинів проти власності. Розмір предмета крадіжки та його вплив на відмежування крадіжки від дрібного викрадення чужого майна (ст. 51 КУпАП). Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Особливості примітки до ст. 185 КК України. Відмежування від суміжних злочинів (грабежу тощо).

Грабіж. Поняття й ознаки. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (крадіжки, розбою та ін.).

Розбій. Поняття та ознаки. Особливості складу злочину за конструкцією об'єктивної сторони. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (грабежу, бандитизму та ін.).

Вимагання. Поняття й ознаки. Предмет вимагання. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (розбою, примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань).

Шахрайство. Поняття й ознаки. Предмет шахрайства. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів (шахрайства з фінансовими ресурсами тощо).

Привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Поняття та ознаки привласнення. Поняття та ознаки розтрати. Поняття й ознаки заволодіння майном шляхом зловживання службовим становищем. Момент закінчення злочину. Кваліфікуючі ознаки. Відмежування від суміжних злочинів.

Актуальні проблеми корисливих злочинів проти власності, не пов'язаних з обертанням майна на користь винного або інших осіб

Заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою. Ознаки діяння.

Суб'єктивні ознаки. Відмінність від шахрайства.

Привласнення особою чужого або знайденого майна, що випадково опинилося у неї. Особливості предмета злочину. Ознаки діяння. Особливості суб'єктивної сторони. Відмінність від розкрадання.

Придбання або збування майна, завідомо здобутого злочинним шляхом. Ознаки діяння. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки. Відмінність від співучасті у розкраданні.

Актуальні проблеми некорисливих злочинів проти власності.

Умисне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки злочину. Кваліфікуючі ознаки.

Необережне знищення або пошкодження майна. Види діяння. Момент закінчення злочину. Наслідки. Суб'єктивні ознаки злочину.

Погроза знищення майна. Види діяння. Особливості способу. Момент закінчення злочину. Суб'єктивні ознаки злочину.

Актуальні проблеми інших злочинів проти власності.

Тема 8. Актуальні проблеми злочинів проти громадського порядку та моральності

Поняття, загальна характеристика й види злочинів проти громадського порядку та моральності.

Групове порушення громадського порядку. Види дій, що утворюють об'єктивну сторону злочину. Конструкція складу злочину. Момент закінчення злочину. Обов'язкові ознаки суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Відмежування від масових заворушень та хуліганства.

Масові заворушення. Діяння, що утворюють об'єктивну сторону злочину. Конструкція складу злочину. Момент закінчення злочину. Обов'язкові ознаки об'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Суспільно небезпечні наслідки як кваліфікуюча ознака злочину. Відмежування масових заворушень від групового порушення громадського порядку та хуліганства.

Хуліганство. Поняття особливої зухвалості та виняткового цинізму. Ознаки об'єктивної сторони злочину. Момент закінчення злочину. Ознаки суб'єктивної сторони злочину. Поняття хуліганського мотиву. Суб'єкт злочину. Співучасть як кваліфікуюча ознака. Спеціальний рецидив як обставина, що обтяжує відповідальність.

Поняття опору представникові влади або представникові громадськості. Поняття вогнепальної зброї. Поняття холодної зброї. Поняття предмету, спеціально пристосованого або заздалегідь заготовленого. Відмежування хуліганства від інших злочинів проти громадського порядку.

Ввезення, виготовлення, збут і розповсюдження порнографічних предметів. Предмет злочину. Поняття порнографічних предметів. Діяння, що утворюють об'єктивну сторону. Конструкція складу злочину. Момент закінчення злочину. Ознаки суб'єктивної сторони. Спеціальна мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Кваліфікуючі ознаки. Кіно- та відеопродукція, комп'ютерні програми порнографічного характеру як предмети злочину, що обтяжують відповідальність. Збут вказаних предметів неповнолітнім як кваліфікуюча ознака. Множинність та співучасть як особливо кваліфікуючі ознаки.

Примушування неповнолітніх до участі у створенні творів порнографічного характеру як вид злочинної діяльності, що обтяжує відповідальність.

Сутенерство або примушування чи втягнення до заняття проституцією. Поняття сутенерства. Поняття примушування. Конструкція складу злочину. Мета як обов'язкова ознака суб'єктивної сторони. Суб'єкт злочину. Наслідки цього злочину. Момент закінчення злочину. Суб'єкт злочину.

Тема 9. Актуальні проблеми злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Поняття, загальна характеристика злочинів у сфері службової діяльності. Зловживання владою або службовим становищем. Види діяння. Наслідки. Суб'єктивні ознаки злочину.

Перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Відмежування від зловживання владою або службовим становищем. Об'єктивні ознаки злочину. Суб'єкт злочину.

Службове підроблення. Об'єктивна сторона злочину. Відмежування від підроблення документів, печаток, штампів та бланків, їх збут, використання підроблених документів. Суб'єкт злочину.

Актуальні проблеми службового підроблення (ст. 366 КК) відмежування від декларування недостовірної інформації (ст. 366-1КК).

Декларування недостовірної інформації. Предмет злочину. Момент закінчення злочину. Об'єктивні ознаки злочину. Суб'єктивні ознаки злочину.

Службова недбалість. Об'єктивна сторона злочину. Суб'єктивні ознаки.

Прийняття пропозиції; обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст.368 КК) і суміжні злочини.

Кваліфікаційна характеристика прийняття пропозиції; обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою. Предмет злочину. Момент закінчення. Суб'єктивні ознаки злочину. Відмежування від одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСІВ

Актуальні проблеми кримінального права

1. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
2. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ : ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
3. Актуальні проблеми кримінально-правової кваліфікації: навч. посіб. / за заг. ред. В.В. Топчія; наук. ред. В.І. Антипова. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2017. 896 с.
4. Науково-практичний коментар Закону України «Про запобігання корупції» / Н.О. Армаш, Т.О. Коломоєць, Д.В. Приймаченко, В.В. Шаблистий та ін.; за заг. ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова. Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 588 с.
5. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар. Станом на 25 квітня 2023 року / За заг. ред. Копотуна І. М. Київ : Вид. «Центр учбової літератури», 2023. 1352 с.
6. Катеринчук К.В. Злочини проти здоров'я особи: проблеми кримінально-правової теорії та практики : монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 408 с.
7. Корнякевич-Танасійчук Ю.В. Кримінально-правова політика України : монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2019. 336 с.
8. Машлякевич Д.С. Литвинов О.М. Стратегії запобігання і протидії корупції в Україні : монографія / за загальною редакцією д-ра юрид. наук, проф. О. М. Литвинова. Харків: ТОВ «В деле», 2016. 260 с.
9. Яценко А.М. Застосування заходів кримінально-правового характеру : монографія. Харків : Ніка Нова, 2014. 388 с.

Актуальні проблеми кримінального процесуального права

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
2. Тертишник В. М. Кримінально-процесуальне право України : підручник. 10-те вид., доповн. і перероб. Київ: Алерта, 2023. 698 с.
3. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях : навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю.І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева та ін.; видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с.
4. Кримінальний процес України: навч. посіб.; 2-ге видання, доповнене / за заг. ред. О. П. Кучинської, Ю. В. Циганюк. Київ : Юрінком Інтер, 2022. 476 с.
5. Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейним коментарем, висновками Верховного Суду : станом на 01.01.2021 / [упоряд. С.Г. Туманов]. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : Право, 2021. 1008 с.
6. Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження : теорія та практика : монографія. Київ : Алерта, 2017. 548 с.
7. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту: О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2019. 298 с.
8. Бобечко Н. Р. Апеляційне та касаційне провадження у кримінальному судочинстві України: правове регулювання, доктрина, практика : монографія ; за ред. академіка НАПрН України, д-ра юрид. наук, проф. В. Т. Нора. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 686 с.
9. Трофименко В. М. Теоретичні та правові основи диференціації процесуальної форми у кримінальному судочинстві : монографія. Харків : ТОВ «Оберіг», 2016. 304 с.
10. Удалова Л. Д., Токаренко К. В. Закриття кримінального провадження: Монографія. Київ : Видавничий центр «Кафедра», 2016. 168 с.

Актуальні проблеми адміністративного права та адміністративна реформа в Україні

1. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15#Text>.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.
3. Про державну службу : Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>.
4. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>.

5. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 № 810/98. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/810/98#Text>.
6. Петков С.В., Соболев Є.Ю., Армаш Н.О. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади : навч. посіб. Київ : КНТ, 2019. 153 с.
7. Адміністративно-правова реформа в Україні / за заг. ред. С. В. Петкова. Київ: КНТ, 2022. 180 с.
8. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В.Галуцько, П.Діхтієвський, О.Кузьменко та ін. ; за ред. В.Галуцька, О.Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
9. Адміністративне судочинство : підруч. / [В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] ; за заг. ред. Р. В. Шаповала. Станом на 1 лип. 2023 р. Харків : Право, 2023. 432 с.
- 10.Адміністративне право : навч. посіб. / [Ю. П. Битяк, В.М. Гарашук, В. В. Зуй та ін.]. Вид. 6-те, допов. та перероб. Харків : Право, 2021.196 с.

Актуальні проблеми адміністративного процесу

1. Адміністративне право України. Повний курс : підручник / В.Галуцько, П.Діхтієвський, О.Кузьменко та ін. ; за ред. В.Галуцька, О.Правоторової. Видання четверте. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.
2. Адміністративне процесуальне право : навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 320 с.
3. Бугайчук К.Л., Адміністративна відповідальність за правопорушення пов'язані із корупцією : практич. посіб. / К.Л. Бугайчук, О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, В.О. Іванцов, С.О. Шатрава. Харків : Харк. нац. ун-т внутр. справ. 2016. 100 с.
4. Бурбика М. М. Адміністративний процес України (у схемах) : навчальний посібник / М. М. Бурбика, М. В. Колеснікова. Суми : Сумський державний університет, 2019. 108 с.
5. Адміністративний процес : навч. посіб. / О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
6. Адміністративне судочинство : підруч. / [В. В. Мартиновський, Ю. В. Мех, В. Я. Настюк та ін.] ; за заг. ред. Р. В. Шаповала. Станом на 1 лип. 2023 р. Харків : Право, 2023. 432 с.

Управління органами поліції

1. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
2. Чернявський С. С. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію». Київ : Центр учбової літератури, 2021. 680 с.
3. Науково-практичний коментар Закону України «Про Національну поліцію» / Кол. авт.; кер. авт. кол. Т.П. Мінка. Дніпро : Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 480 с.
4. Управління органами Національної поліції України : підручник / за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; [О. М. Бандурка, О. І. Безпалова, О.В. Джафарова та ін. ; передм. В. В. Сокурєнка] ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Стильна типографія, 2017. 580 с.
5. Кравченко І. С. Основи управління в Національній поліції : навч. посіб. : Видавець Біла К. Одеса, 2020. 212 с.
6. Остапович, В. П. Правові та психологічні основи менеджменту персоналу Національної поліції України : автореф. дис. ... докт. юрид. наук : 19.00.06 / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 599 с.
7. Адміністративний менеджмент : навчальний посібник / Н. Я. Михаліцька, М. Р. Верескля, В. С. Михаліцький. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 320 с

Інформаційні інтернет-ресурси

http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main	Сайт Верховної Ради України (Законодавство України)
http://pravoua.com.ua/	Сайт журналу «Право України»
http://www.ligazakon.ua/	Головний правовий портал України
http://www.nbuv.gov.ua/	Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського

ОЦІНЮВАННЯ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ПРОВЕДЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

За результатами проведення кваліфікаційного екзамену студентам виставляється загальна оцінка, яка є сумою отриманих балів за виконання усіх видів завдань відповідно до програми державної атестації.

Загальна оцінка за результатами кваліфікаційного екзамену – 100 балів.

Загальна оцінка за результатами державної атестації складається з оцінки за кожне з її завдань (питань), тобто:

**загальна оцінка за кваліфікаційний екзамен =
оцінки за перші три питання, які передбачають розгорнуті відповіді (теоретична
частина) +
оцінка за виконання тестових завдань (практична частина)**

Відповідно 100 балів розподіляються у такий спосіб:

- оцінки за питання, які передбачають розгорнуті відповіді – *20 балів* за кожну відповідь, разом – *60 балів* (20 балів x 3 відповіді = 60 балів);
- оцінка за виконання тестових завдань – *2 бали* за кожне тестове завдання, разом – *40 балів* (2 бали x 20 тестових завдань = 40 балів)

Максимальний бал за розгорнуту відповідь на питання – 20 балів.

15-20 балів студент отримує, якщо він:

- глибоко та повно розкрив питання;
- продемонстрував високий рівень теоретичних знань, логічно та послідовно виклав їх;
- показав системність знань, реалізуючи міжпредметні та міжтемні зв'язки;
- наводив переконливі аргументи на підтвердження своєї думки, посилався на нормативно-правові акти, навчальну та наукову літературу;
- використовував теоретичний матеріал для розв'язання практичних завдань, для пояснення подій та явищ, що відбуваються в політико-правовому житті країни та в світі;
- робив висновки та узагальнення, систематизував матеріал, наприклад, класифікував події, явища.

10-15 балів студент отримує, якщо він:

- не достатньо повно та глибоко розкрив питання, іноді потребував додаткових запитань для його повного висвітлення;
- продемонстрував достатній рівень теоретичних знань, досить логічно та послідовно виклав їх, однак, його аргументи на підтвердження своєї думки не завжди були переконливими;
- під час викладу припускався незначних помилок чи неточностей, деякі ускладнення під час відповіді були пов'язані із встановленням міжпредметних і міжтемних зв'язків, тобто знання студента систематизовані не повною мірою;
- використовував теоретичний матеріал для розв'язання практичних завдань та пояснення політико-правових подій або явищ, однак, його пояснення містили неточності, бути недостатньо обґрунтованими;
- робив висновки, узагальнення, які потребували уточнення, конкретизації.

5-10 балів студент отримує, якщо він:

- продемонстрував середній (репродуктивний) рівень теоретичних знань;
- може відтворити лише частину навчального матеріалу, необхідного для розкриття питання, без критичного осмислення, на рівні переказу, за допомогою викладача;
- іноді порушує логіку викладу, припускається суттєвих помилок;
- не вміє самостійно здійснювати логічні операції (аналіз, синтез, узагальнення, систематизацію);
- з допомогою викладача може навести приклади, пов'язати теоретичний та практичний матеріал, встановити міжтемні та міжпредметні зв'язки.

0-5 балів студент отримує, якщо він:

- продемонстрував низький (рецептивно-продуктивний) рівень теоретичних знань;
- може відтворити незначну частину навчального матеріалу, необхідного для розкриття

питання, за допомогою викладача;

- не може критично осмислити матеріал, проаналізувати його, навіть, за допомогою викладача;

- порушує логіку викладу, припускається суттєвих помилок;

- не може, навіть з допомогою викладача, навести приклади, пов'язати теоретичний та практичний матеріал, встановити міжтемні та міжпредметні зв'язки.

Студентам, які повністю виконали завдання, вміщені в екзаменаційний білет до кваліфікаційного екзамену, і позитивно атестовані, тобто набрали не менше 60 % – 60 від 100 балів, відповідний сумарний результат в балах за шкалою ECTS та національною шкалою заноситься в Екзаменаційну відомість з державного екзамену та Залікову книжку студента (форма № Н-2.03).

Студент, який набрав менше 60%, тобто менше 60 від 100 балів за результатами державної підсумкової атестації, обов'язково здійснює перескладання у визначеному порядку та у встановлені строки.

Перелік засобів, які студенти можуть використовувати на екзамені – непердбачено.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни